

Elva Filatelist

Elva Filatelistide Seltsi infoleht

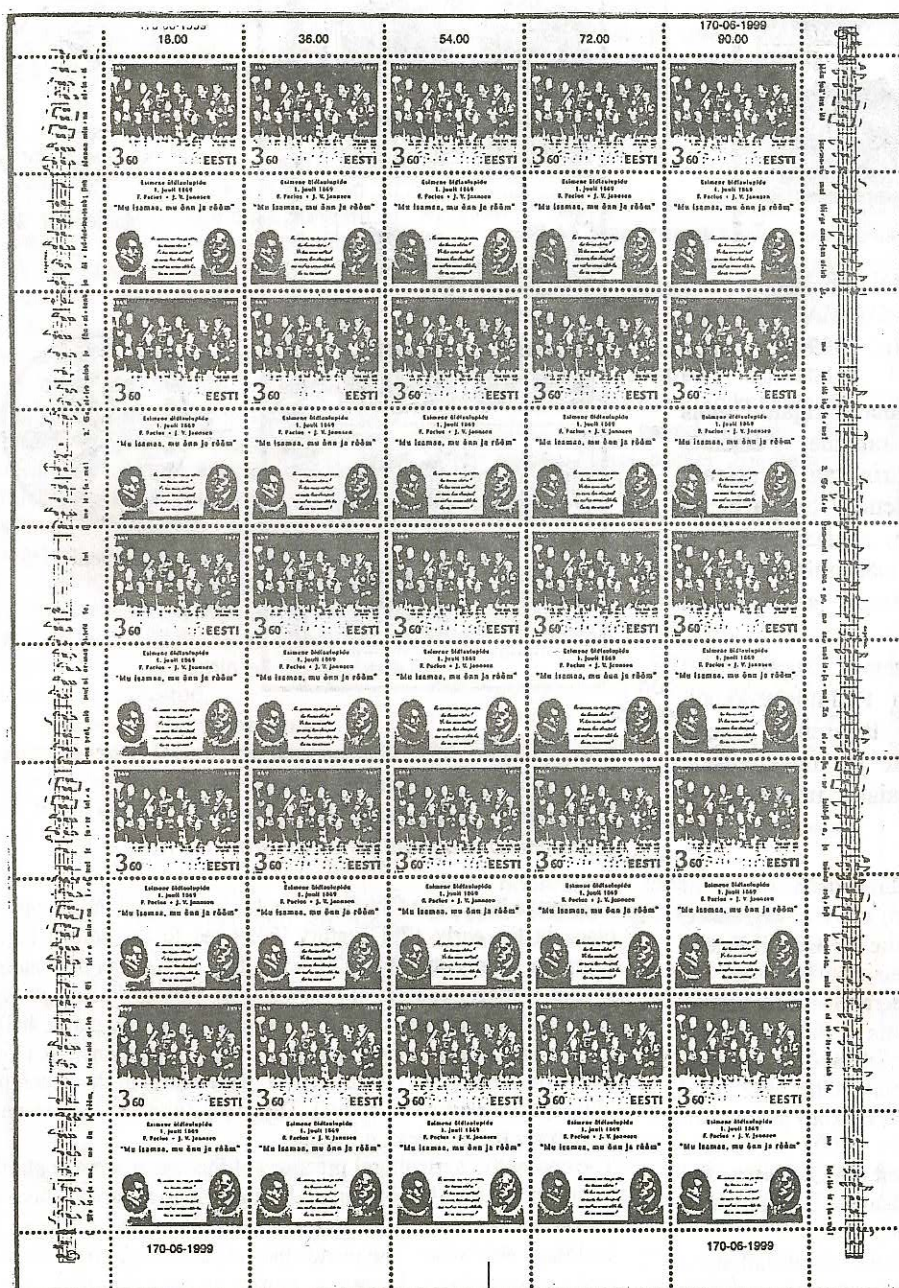
1999. AASTA

Nr. 4 (44)

JUULI - AUGUST

VIII AASTAKÄIK

EESTI HÜMN

DIE ESTNISCHE HYMNE. ESTONIAN NATIONAL ANTHEM.

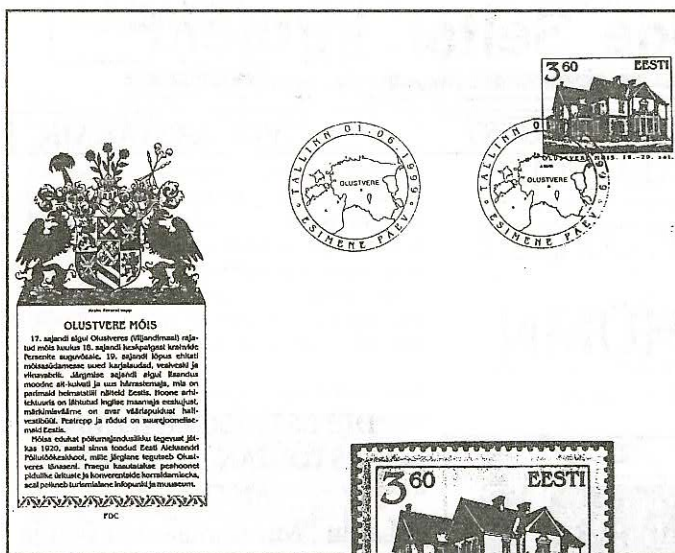
Laulu "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm" sõnad Helsingi ülikooli muusikaõpetaja Friedrich (Fredrik) Paciuse viisile kirjutas rahvusliku liikumise tõusu aastail Johann Voldemar Jannsen. Laul avaldati esmakordselt 130 aastat tagasi esimese üldlaulupeo nootides 1869. aasta mais ning kõlas esmaettekandes meeskooride esituses laulupeo ilmalikus kavas peo teisel päeval. Rahvas võttis laulu hästi vastu, see levis peagi üle kogu maa ning hiljemalt alates 1896. aasta üldlaulupeost sai see mitteametlikuks Eesti hümniks, mida lauldi püsti seistes ja paljapäi. "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm" oli Eesti hümniks iseseisvusaastail 1918-1940 ning sai selleks ka pärast taasiseseisvumist aastal 1991.

NOMINAAL 3.60 TRÜKK OFSET
PERFORATSIOON 14 : 13%
POOGEN 5 x 5 (kupongiga)
TRÜKIARV (700 000)
KUJUNDAS JAAN SAAR
TRÜKIKODA VABA MAA
TELLIMISNUMBER 170-06-1999
FDC Nr. 1999-9 POSTKAART 19
ESIMENE PÄEV 30. JUUNI 1999

OLUSTVERE MÕIS

DAS GUT OLUSTVERE * OLUSTVERE HALL

1. JUUNI 1999

NOMINAAL 3.60
TRÜKK OFSET
POOGEN 5x10
PERFORATSIOON 14:13% TRÜKIARV 608 200
KUJUNDAJA JAAN SAAR TRÜKIKODA VABA MAA
Tellimisnumber 168-05-1999, FDC Nr. 1999-7

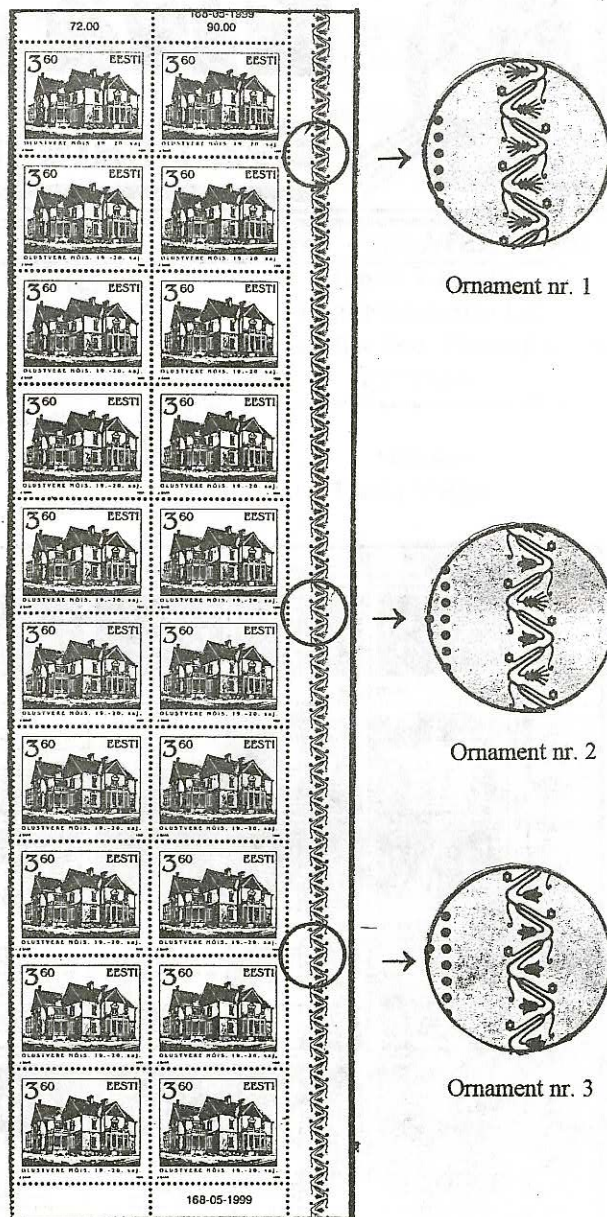
17. sajandi algul Olustveres (Viljandimaal) rajatud mõis kuulus 18. sajandi keskpaigast krahvide Fersenite suguvõsale. Mõisa praegused hooned pärinevad 19. sajandi lõpust ja 20. sajandi algusest. Härrastemaja on parimaid heimatstiili näidiseid Eestis. Hoone arhitektuuris on lähtutud inglise maamaja eeskujust, märkimisväärne on avar saarepuidust hall-vestibüül. Peatrepp ja rõdud on suurejoonelisemaid Eestis.

Mõisa edukat põllumajanduslikku tegevust jätkas 1920. aastal sinna toodud Eesti Aleksandri Põllutöökeskkool, mille järglane tegutseb Olustveres tänaseni. Praegu kasutatakse peahoonet pidulike ürituste ja konverentside korraldamiseks, seal paikneb turismialane infopunkt ja muuseum.

Das Gut Olustvere. Anfang des 17. Jahrhunderts wurde in Olustvere (Bezirk Viljandi in Mittelestland) ein Gut gegründet, das ab Mitte des 18. Jahrhunderts der Familie der Grafen Fersen gehörte. Die heutigen Gebäude stammen aus dem Ende des 19. Jahrhunderts und Anfang des 20. Jahrhunderts. Das Herrenhaus ist eines der besten Vertreter des Heimatstils in Estland. In der Architektur des Gebäudes wurde vom Beispiel eines englischen Landhauses ausgegangen, bemerkenswert ist eine geräumige Halle aus Edelholz. Die Haupttreppe und die Balkons gehören zu den großzügigsten in Estland.

Die erfolgreiche landwirtschaftliche Tätigkeit des Guts setzte die 1920 hier unterbrachte Estische Alexander-Landwirtschaftsschule fort, deren Nachfolger bis heute in Olustvere tätig ist. Zur Zeit wird das Hauptgebäude für feierliche Veranstaltungen und Konferenzen benutzt, hier befindet sich ein Infopunkt für Tourister und ein Museum.

Margipoogna ornamendi selgitus

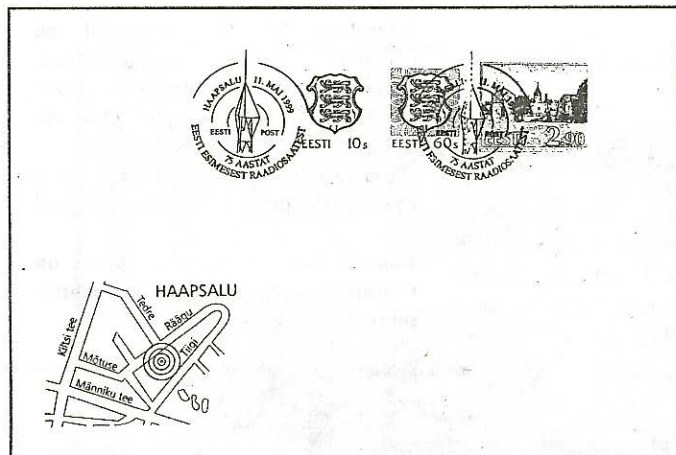
Margipoogna äärel olev ornament koosneb 3 osast:

1. (ülemise) osa joonises on kujutatud viljapead;
2. (keskmise) osa joonises on viljapea ja kelluke
3. (alumise) osa joonises on kujutatud kellukest.

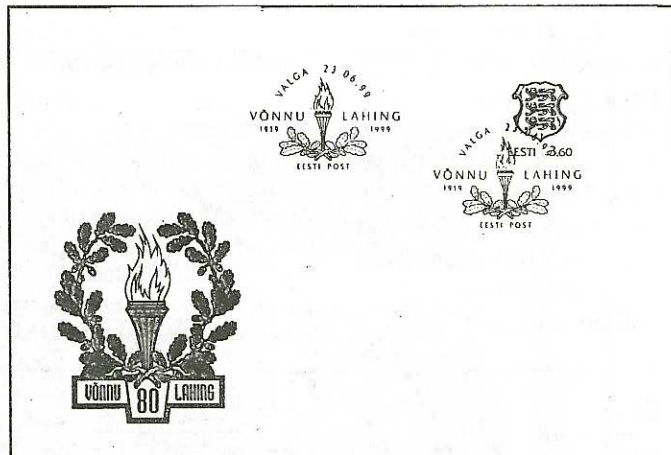
Olustvere hall. The Olustvere manor, first laid out at the present place in the early 17th century, belonged to the counts Fersen from the 18th century to 1920, when the estate was nationalised by the young Republic of Estonia. The present buildings date from the late 19th and the early 20th centuries. The manor hall, a fine building in a historical style with Renaissance features, draws on the English country house, particularly in the decoration of its spacious ashpanelled hall. The main stairs and the balconies are among the grandest in Estonia.

The successful agricultural practices of the manor were continued by its successor, the Estonian Alexander Agricultural School set up on its basis in 1920. An agricultural college occupies the buildings also today. The manor hall is used for festive occasions and ceremonies; it houses a tourist information desk and a museum.

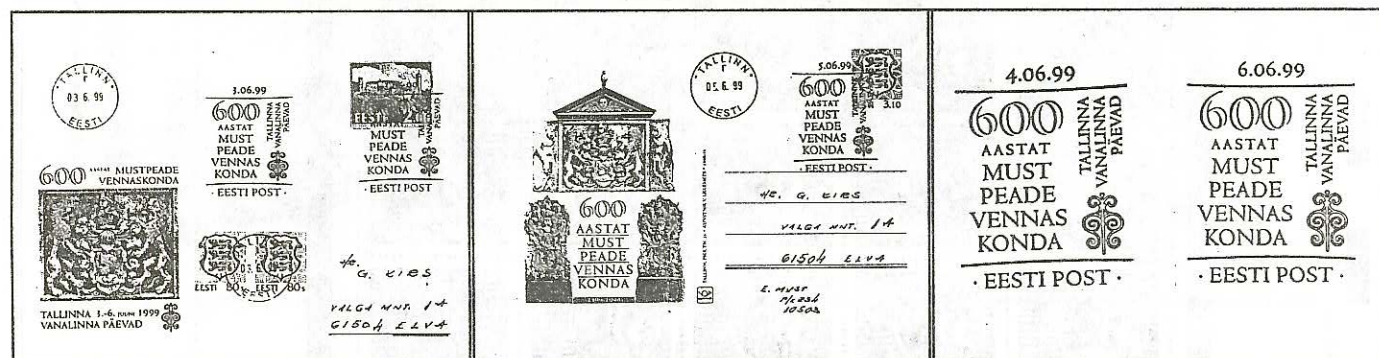
Eritempleid, erikujundusega kalendertempleid ja kõrvaltempleid

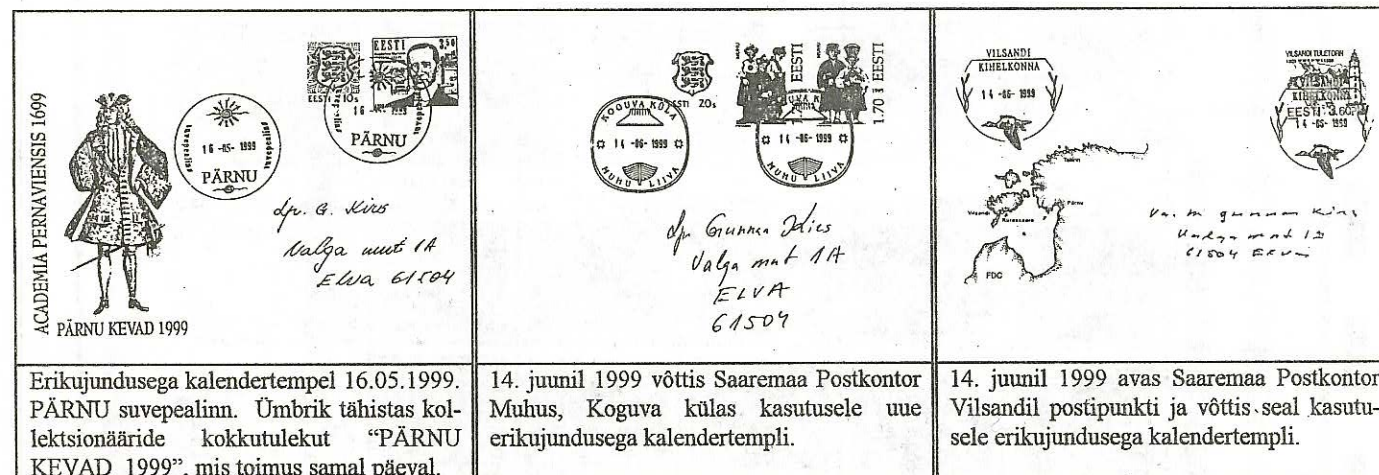
75 AASTAT EESTI ESIMESEST RAADIOSAATEST HAAPSALUS
11.05.1999.a. oli kasutusel Haapsalus eritempel ja -ümbrik.
Kujundas Maire Paavo

80 AASTAT VÕNNU LAHINGUST. Tähistati 23.06.1999.a.
eritempli ja -ümbrikuga Valgamaa Postkontoris.
Kujundas Vello Lillemets

TALLINNA VANALINNA PÄEVAD 3.06.-6.06.1999.a. Kujundas Vello Lillemets. Neli ühesuguse kujundusega erinevate
kuupäevadega eritemplit. Kasutusel oli päevakohase kujundusega eriümbrik ja postkaart nr. 17.

Erikujundusega kalendertempel 16.05.1999.
PÄRNU suvepealinn. Ümbrik tähistas kollektsionääride kokkutulekut "PÄRNU KEVAD 1999", mis toimus samal päeval.

14. juunil 1999 võttis Saaremaa Postkontor Muhus, Koguva külas kasutusele uue erikujundusega kalendertempli.

14. juunil 1999 avas Saaremaa Postkontor Vilsandil postipunkti ja võttis seal kasutusele erikujundusega kalendertempli.

Kõrvaltempleid (suveniirtempleid).

← Tartu Postkontori kõrvaltempel
"TARTU LAULUPIDU" (TaK-85)

Tempel sinine.
Kujundas Urmas Sirp

Tempel roheline
Kujundas Helle Hürenen

100-KROONINE MARK ★ 100-KRONEN MARKE ★ 100-KROON STAMP

18. JUUNI 1999

NOMINAAL 100.00

TRÜKK OFSET

POOGEN 5 x 4

PERFORATSIOON 14: 13 $\frac{3}{4}$

TRÜKIARV 51 800

KUJUNDAJA JAAN SAAR

TRÜKIKODA VABA MAA

Tellim. Nr. 169-04.1999

FDC Nr. 1999-8

100-kroonise postmargi trükipoogna näidis
(vähendatud)

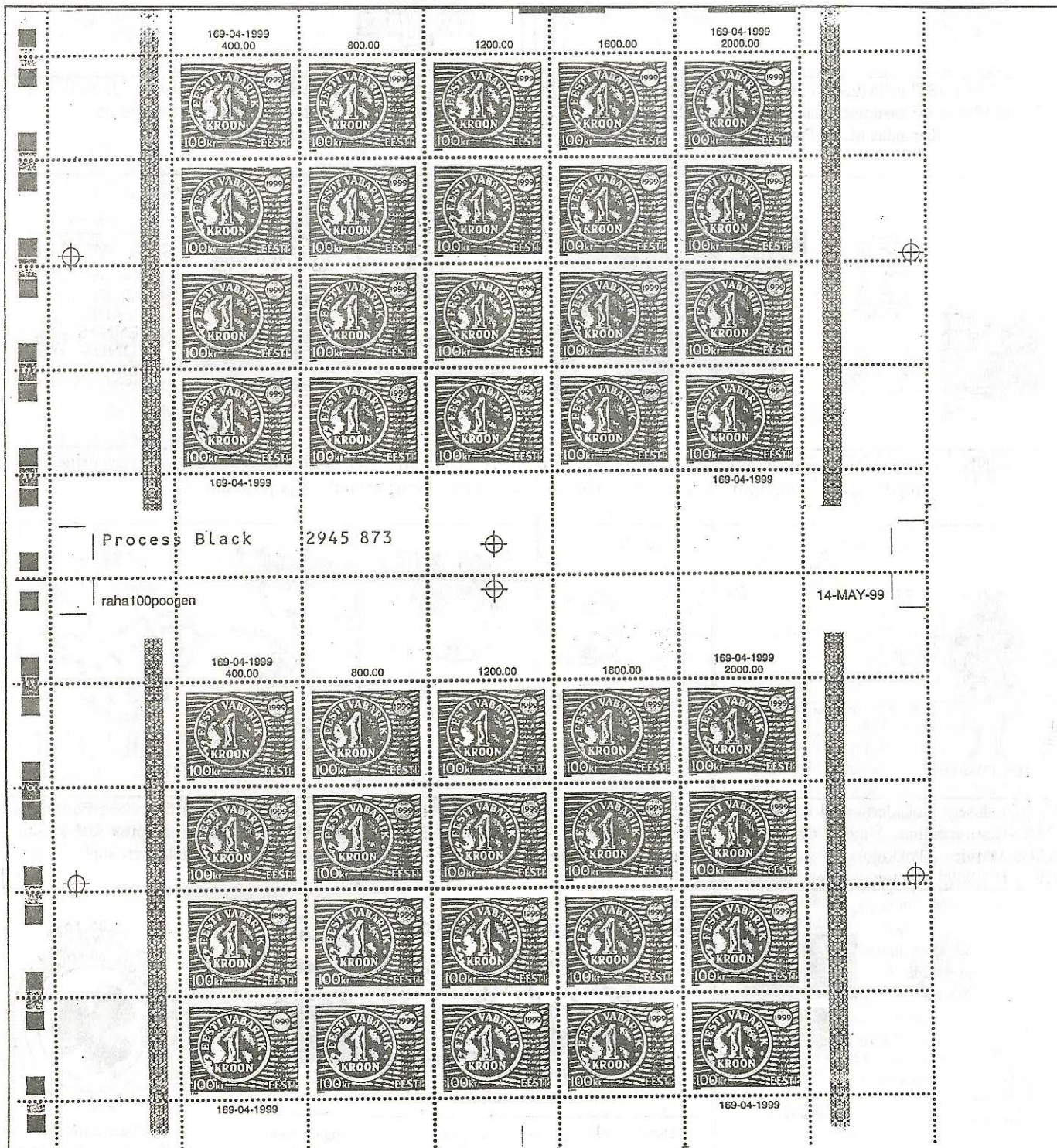
Allpool on toodud 100-kroonise postmargi trükipoogna vähendatud näidis.

Vasakul äärel olev värviline riba kui ka muud väljaspool margipinda olevad margid ja märkused on vajalikud trükkimisel ja need loigatakse alati kõik hiljem ära. Seekord loigati ära ka ülemise margipoogna ülääärel olevad ja tavaliselt allesjäänud värvilised märgid

Käesoleva lehe 5. leheküljel on näidatud valmis margipoognad. Ülemist poognat on võimalik alumisest eraldada võrreldes poogna üla- või alläärel olevaid perforatsiooniauke.

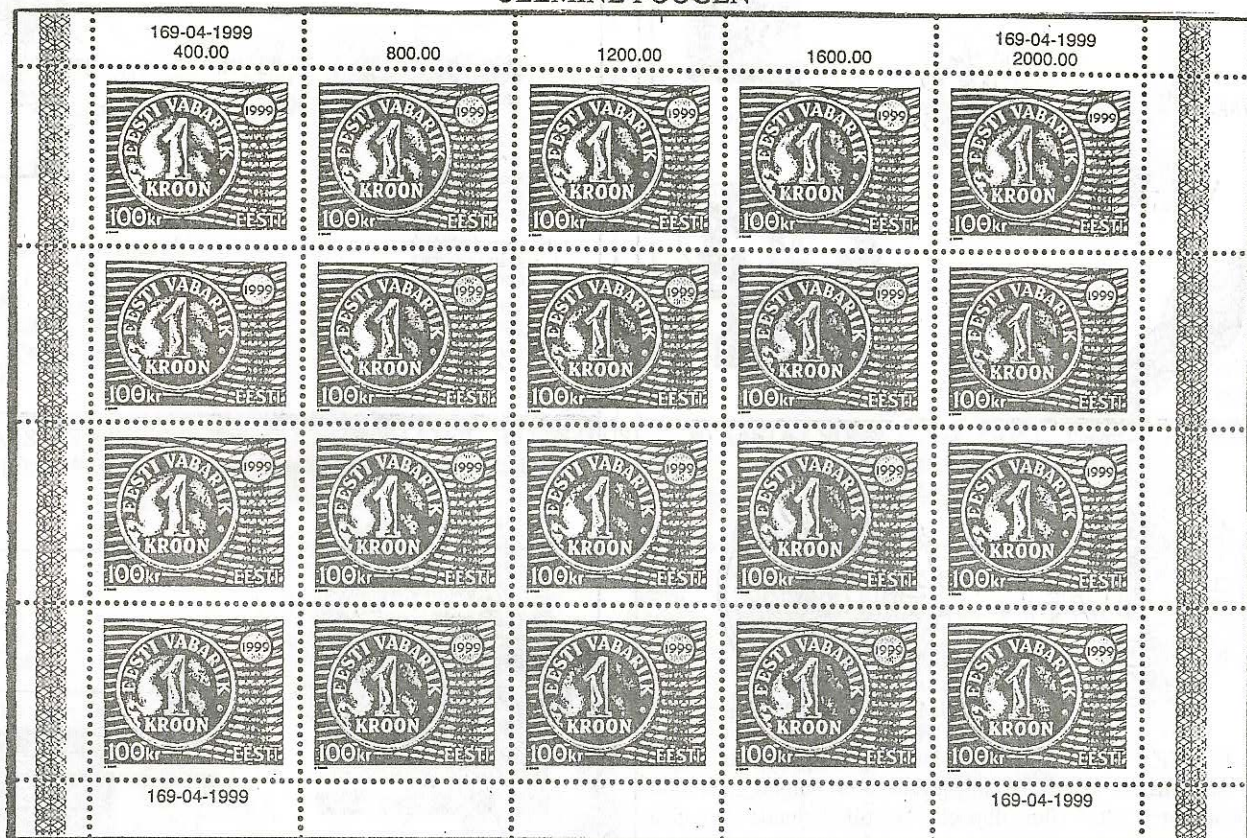
Ülemise poogna ülemisel äärel on 5 perforatsiooniauku, alumisel poognal 6.

Ülemise poogna alumisel äärel on samuti 5 perforatsiooniauku, alumisel poognal aga 4.

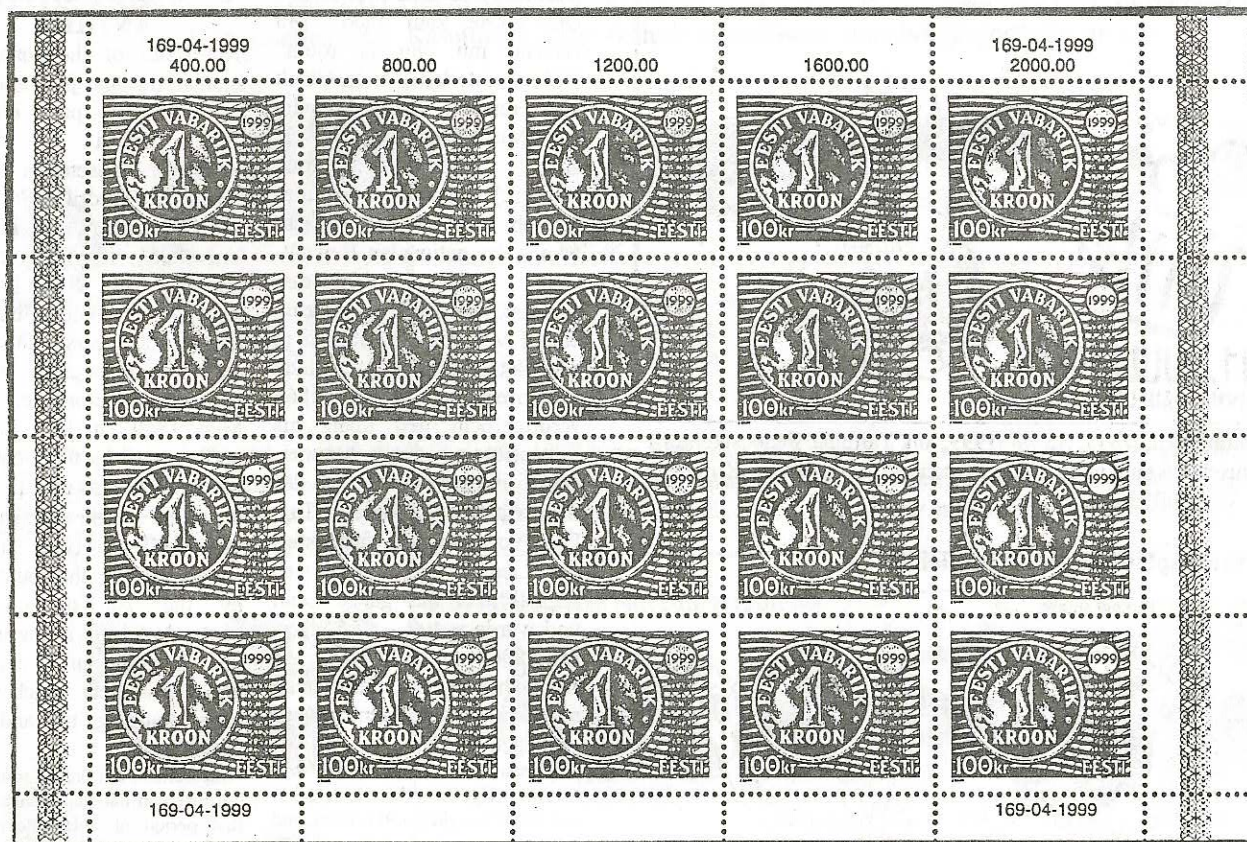

100-krooniste postmarkide poognate näidised

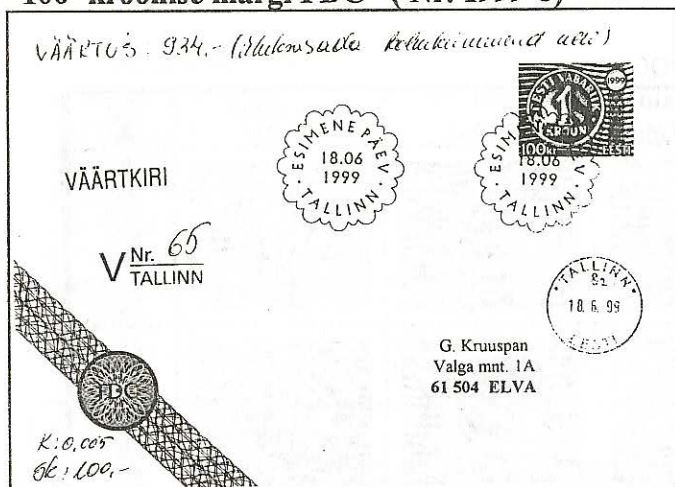
ÜLEMINE POOGEN

ALUMINE POOGEN

100- kroonise margi FDC (Nr. 1999-8)

G. Kruuspan
Valga mnt. 1A
61 504 ELVA

3. ja 4. juulil 1999 olid Tallinna lauluväljakul kasutusel Eesti Posti ülalnäidatud erinevate kuupäevadega eritemplid. Templid olid pühendatud XXIII Üldlaulupeole. Templid kujundas laulupeo logole Maire Paavo.

OLLESUMMER

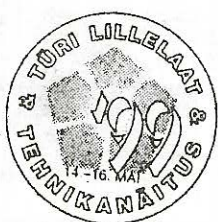
Ollesummeril, 7.-11. juulil 1999, oli Tallinna Peapostkontoril kasutusel erikujundusega kalendertempel ja postkaart. Kujundas need Vello Lillemets.

Kõrvaltempleid (suveniirtempleid):

Tempel sinine.

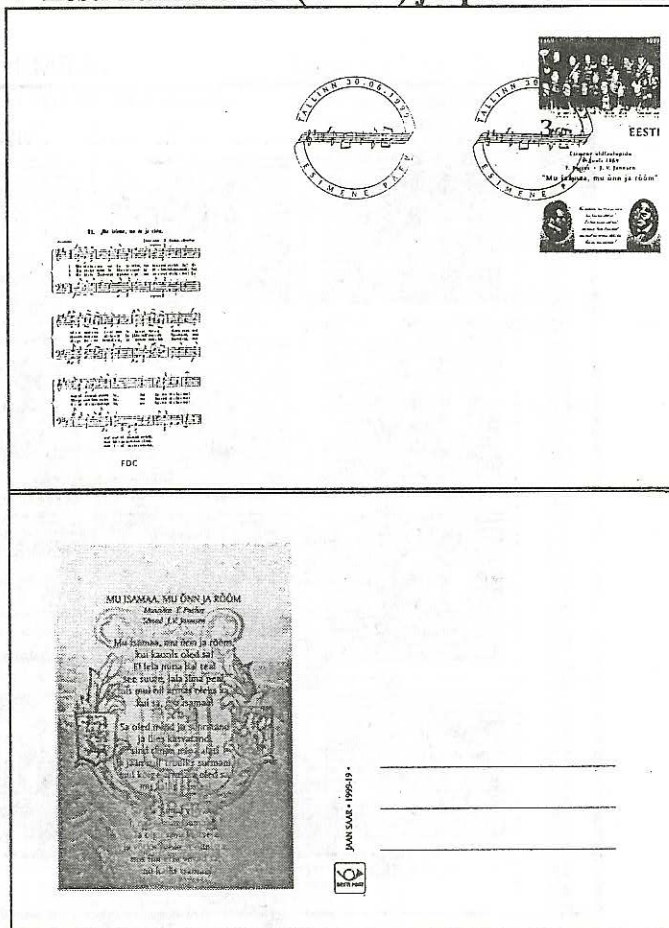

Kujundas Helle Hürenen
29.06.99. Rakveres
30.06.99. Võsul

Kujundas Urmas Sirp
Tempel roheline

Eesti hümn FDC (1999-9) ja postkaart 19

DIE ESTNISCHE HYMNE.

Die Worte zum Lied "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm" ("Mein Vaterland, mein Glück und Freude"), deren Melodie vom Musiklehrer der Universität Helsinki Friedrich (Fredrik) Pacius stammt, schrieb während des Aufschwungs des nationalen Bewusstseins Johann Voldemar Jannsen. Das Lied wurde zum ersten Mal von 130 Jahren in den Noten des I Allgemeinen Sängerfests im Mai 1869 veröffentlicht und klang als Erstaufführung durch Männerchöre im weltlichen Teil des Sängerfests am zweiten Tag. Das Volk beglückte begeistert das Lied, es verbreitete sich schnell über das ganze Land und wurde später - ab Sängerfest 1896 - zur nicht amtlichen Estnischen Hymne, die stehend und mit geblöstem Kopf gesungen wurde.

"Mu isamaa, mu õnn ja rõõm" war Estnische Hymne während der Jahre der Selbständigkeit 1918-1940 und wurde zu derselben auch nach der Wiederherstellung der Selbständigkeit 1991.

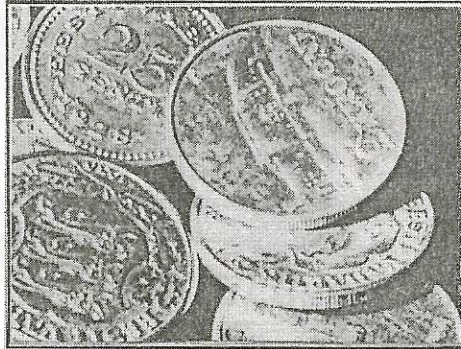
ESTONIAN NATIONAL ANTHEM

The lyrics of the song "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm" (My Fatherland, my pride and joy) were written by Johann Voldemar Jannsen to a tune by Friedrich (Fredrik) Pacius, a music teacher at Helsinki University, in years of the upswing of the Estonian national movement. First published 130 years ago in the collection of songs for the First All-Estonian Song Festival in May 1869, it had its first performance by male choirs in the festival's secular programme on its second day. The song was well received, it soon spread all over the country and by the All-Estonian Song Festival of 1896 at the latest it had become an unofficial national anthem which people sang standing up and with bared heads.

"Mu isamaa, mu õnn ja rõõm" was the Estonian national anthem in the first period of independence from 1918 to 1940 and enjoys the same status also since independence was re-established in 1991.

Vanu ajalehe väljalõikeid sirvides leidis Elva FS staazikas liige, filatelist ja numismaatik Mart Kriit paar artiklit sellest, kuidas valmistati Eesti esimesed hõbemündid. Avaldame need artiklid, kuna loodame, et need pakuvad huvi meie noorema põlvkonna kollektsionääridele, hoolimata sellest, et me ei tea ajalehe nime, kus need artiklid avaldati. (Toimetus)

Esimesed Eesti hõberahad.

Riigi trükikoda algas eile 2-krooniste hõberahade lõomist.

Ei ole mõtet hõbedat sukasäärde koguda.

Eile tegi riigi trükikoda algust esimeste Eesti hõberahade lõomisega. Selle suursündmuse tunnistajaks olid kohale palutud ajakirjanikud, kellele riigi trükikoja juhataja Th. Käärik seletuse andis.

Hõberahade valmistamisele asudes tekkis tõsine kahtlus, kas meie suudame kodumaal raha lüüa. On ju paljud suuremadki riigid oma metallraha välismaalt tellinud. Kuid silmaspidades meie tööpuudust, võeti kõik abinõud tarvitusele, et rahasid kodumaal valmistada.

Hõberahade valmistamiseks on tarvis erilisi masinaid. Nende masinate tellimine välismaalt läheks maksma aga kümneid miljoneid. Kuna meil aga hõberahasid kuigi suurel määral ei valmistata, oleks muutunud masinate tellimine väliskapitali asjatuks kinnipaneks. Et sellest üle saada, viibis riigi trükikoja juhataja hra Käärik ja arsenalis insener välismaal, kus tutvuneti rahaloomisega. Selle reisi tulemusena on nüüd kõik tarvisminevad masinad kodumaal valmistatud. ...

2-kroonilised hõberahad

sisaldavad 50% hõbedat. Teine 50% koosneb vasest, tsingist ja allumiiniumist. Raha läbimõõt on 30 mm ning raskus 12 gr.

Seega on meie 2-krooniline hõberaha vene 1-rublaalusest ainult 3 mm võrra vähem. Vene rublaalusest aga on meie rahad märksa paksemad. 2-kroonilise esiküljel kujutab meie valitsuse hoonet jaama poolt küljest vaadatuna. Peale selle on esiküljel lause "kaks krooni". Teisel pool on joonistatud suur riigi vapp tammepärjaga. Peale selle lause "Eesti Vabariik". 2-kroonilise valmistamiseks kulub 40 senti. 2-kroonise valmistamiseks tarvitav hõbe maksab riigile umbes 35 senti. Muu metalli hind teeb välja ühe kahekroonise kohta 1/7 senti, valmistamise kuludeks tuleb arvata 3 1/3 senti. ...

Kas on mõtet hõberaha korjata?

On tekkinud tõeline kartus, kas meil esimesi hõberahasid ei hakata mitte sukasäärde korjama. Kuid siin tuleb arvestada asjaoluga, et rahad kaugeltki nimiväärtuses hõbedat ei sisalda. Selle tõttu ei ole mõtet rahasid liikvelts kõrvaldada. Pealegi tuleb arvestada asjaoluga, et praeguse segu juures on väga raske hõbedat kätte saada. Üldse läheks praeguse segu lahutamine palju kallimaks kui hõbedat väärtus lahutada-vas rahas.

Rahad lastakse käibe

15. veebruariks.

Nagu juba eilses lehes teatatud, valmistatakse esialgu 2-kroonilisi metallrahasid 1.250 tuhat tükki. Need rahad saavad lepingu järgi valmis 1. aprilliks. Kuid vahepeal valmistatud rahad antakse otsekohe riigikassale üle. Riigikassa laseb rahad liikvele juba veebruarikuu teisel poolel. Esimene 2-krooniline hõberaha näeb päevavalgust 15. veebr. See raha loositakse välja Tallinnas Eesti ajakirjanikkude liidu poolt korraldataval ballil.

Eeltööd hõberahade lõomiseks.

Eeltööd hõberahade lõomiseks kestsid juba pool aastat. See nõudis erilist jõupingutust, kuna hõberahade lõomine meil uueks tööalaks. Esialgsel katsetel tarviti ära mitu naela hõbedat. Samuti tehti igasuguseid katseid, mis pikemat aega nõudis.

Kas raha vastab rahvusvahelistele nõuetele?

Meie hõberahade lõomise juures on arvesse võetud inglise rahapaja poolt valmistatud retsepti. Viimase ajal on läbi lõõnud üldine põhimõte, et võimalikult vähe hõbedat rahadesse sulatada. Daanis on viimase ajal "hõberaha" isegi ilma hõbedata lõõma hakatud. Daani hõberahad sisaldavad ainult allumiiniumi ja pronksi.

Meie rahaseadus aga ei võimalda vähemaprotsendilist hõberaha valmistada. Kuigi pronksraha valmistamise mõte on üles kerkinud, ei ole võimalik rahaseadust meil nii kergesti muuta, sest rahaseadus ühes Eesti Panga põhikirjaga on välja antud rahvasteliidu

komitee kaasteadmisel, ning selle muutmine oleks pikaldane.

Meie metallrahad sarnanevad

Skandinaavia rahadele.

Meie seniste metallraha kohta on mitmelt poolt arvamist avaldatud, nagu need ei vastaks nõuetele. Kuid tuleb tähendada, et meie metallraha suuruse juures on aluseks võetud Skandinaavia rahad. Nii on Rootsis, Daanis ja Norras rahad üldiselt sarnased meie omadele. Meie ühesendilised on isegi raskemad kui Skandinaavia öörid. Ka 2-krooniste hõberahade juures on aluseks võet. Skandinaavia rahade suurus.

Järgmisena lüüakse 10-sendilised.

1. apr. lõpetatakse 2-krooniste hõberahade lõomine. Selle järele asutakse 10-sendiliste metallraha lõomisele. Nende lõomisega tuleb rutata, sellepärast et nad sarnanevad 25-sendilistele, ning tekitavad kasutamisel segadust. Pealegi on 1-kroonised hõberahad kavatsatud lüüa samas suuruses nagu praegused 10-margalised. Et siis mitte raskusi ei tekiks vahetatakse 10-margalised 10-sendiliste vastu juba käesoleva aasta kestel ümber.

10-sendiliste rahade järel asutakse 1-krooniste lõomisele.

6 krooni vahetisraha isiku kohta.

Meie rahaseaduse järele kavatsatakse iga isiku kohta valmistada 6 krooni metallraha.

... 100-kroonised rahad antakse välja. Viimase ajal on eriti põllumeeste ringkondadest, samuti ka pankade nõukogu poolt soovi avaldatud, et ka 100-kroonised paberirahasid tuleks välja anda. Arvatavasti asutakse juba lähemal ajal 100-kr. paberrahade trükkimisele.

Hõberahade valmistamiskäigu juures peatume homme. (Meie järgmises lehes. Toimetus)

UUS MEENEMÜNT

Tähistamaks 130 aasta möödumist Esimesest Üldlaulupeost, lasi Eesti Pank 1. juulil 1999 käibele uue 1-kroonise nimiväärtusega meenemündi. Münti skulptor on Mati Karmin. Münti aversil on kujutatud Lauluväljakut, münti reversil on aastaarv, suitsupääsuke ja tekst "Eesti Vabariik". Münt on postkaardisuuruses pakendis. Näha on pakendatud münti mõlemad pooled. Uut münti saab osta Eesti Panga muuseumist, kus selle müügihinnaks on 25 krooni. Lauluväljakul ja "Kalevi" staadionil korraldas münti müüki Üldlaulupeo ja tantsupeo Sihtasutus ning sealt ostes maksis münt 30 krooni.

TELEFONIKAARTIDE I NÄITUS VALGAS 11.-13. JUUNIL 1999 KULTUURIKESKUSES

Valga Filatelistide Klubi juures tegutsev fonokartistide (kõnekaartide kogujate) ring tegi valgalastele ja nende külalistele linnapäevade ajal meeldiva üllatuse - korraldas kultuurikeskuses telefonikaartide esimese näituse Valgas. Kuna üritus oli esmakordne ja omanäoline, äratas see oodatust isegi elavamalt huvi, seepärast võiks näitust igati õnnestunuks lugeda. Selle huviringi 10 liikmest osales näitusel 7. Igaüks oli valinud oma kogust just need kaardid ja kaartide seeriad, mis olid huvipakkuvad.

Ekspositsioon algas tekstiinfost. Sellest saadi teada, millal ja kus võeti kasutusele esimene kõnekaart ja kuidas need levisid laia maailma. Allakirjutatu pani välja esimesi kõnekaarte Eestis. Need võeti kasutusele 1993.a. veebruaris ning pärinesid Belgia firmalt "ALCATEL". Samuti tutvustas ta Läti ja Poola esimesi kõnekaarte ja 50 kaardil meie kultuurielu. Jüri Toom tutvustas Eesti õhukesti magnetribadega kõnekaartide esi- ja tagakülgi, samuti Saksamaa kõnekaarte.

Hummulis elav Enn Mihailov oli näitusele valinud sporditeemalist ja lindudele pühendatud kõnekaardid, sealhulgas ka "Rähni", mis tehtud õhukestele puitpinnale. Näitusel esinesid veel kooliõpilane Priit Tomson (loomad ja linnud meilt ja mujalt), Kaido Teemägi (Ungari kõnekaardid), Andres Prangel (loomad, linnud, jõulud, mõisaarhitektuur), Meinhard Karkus (varia kõigist Eestis ilmunud kõnekaartidest, kokku 108 kaarti).

Valga kõnekaardinäituse jäädvustamiseks oli kooskõlas "Eesti Telefoniga" tehtud 3 tüüpi meenekaardid, millest põhivariant ka siia juurde lisatud. Need olid mõeldud kinkimiseks kõigile kaasaaitajatele ja neid jagub ka vahetamiseks kolleegidele.

Taskuformaadis külastajatele "MULJEID, MÕTTEID, ARVAMUST", tehti palju kiitva hinnanguga sissekandeid.

Valga Filatelistide Klubi tänab "Eesti Telefoni" juhtkonda sponsorliku abi eest, milleta poleks näitus toimunud. Loodame muuta selliste näituste korraldamise traditsiooniks.

Viktor Kollin

Valga Filatelistide Klubi esimees.

Mälestam oma õpetajat,

VÄINO KARM

25.IX 1942 - 26.VI 1999

kes juhtis mind sügavuti filateelia
radadele
Aivar Kuuskvere

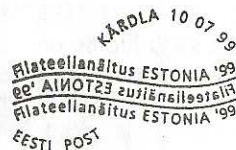
Filateelianäitus

ESTONIA '99

Hiiumaal Kärkla Keskkoolis

10.-11. juulini 1999

Kasutusel on kaks eritemplit, 10.07. must,
11.07. punane. Kujundas V.Lillemets.

Kuulutus. Soovin osta järgmisi NL
SM eestiteemalisi markeeritud puhtaid
kirjaumbrikke:

Nr.487 03.08.57. 40 Tallinn (1961.a. ületrükk
Nr. 1039 19.08.59. 40 Tallinn Viru värav
(1961.a. ületrükk).

Nr. 1561 17.05.61 4 Haapsalu. Sanatoorium
(roheline, vesimärgita). Hind kokkuleppel.
Eo Vaher, 39 Clafford Lane, MELVILLE,
NY 11747 USA.

KÜLASTAGE MEID JÄLLE!

MICHELSONI
FILATEELIAKAUBAD

Pargi tn. 2 Tartu linnas
Avatud: tööpäeviti kell 13-17
Laupäeval kell 12-15.
Telefon: (27) 343 676

Mälestame

Väino Karmi

25. IX 1942 - 26. VI 1999

Eesti Filatelistide Liit
Rahvusvaheline Eesti Filatelistide Selts
ESTONIA

Mälestame

Linda Valdaru

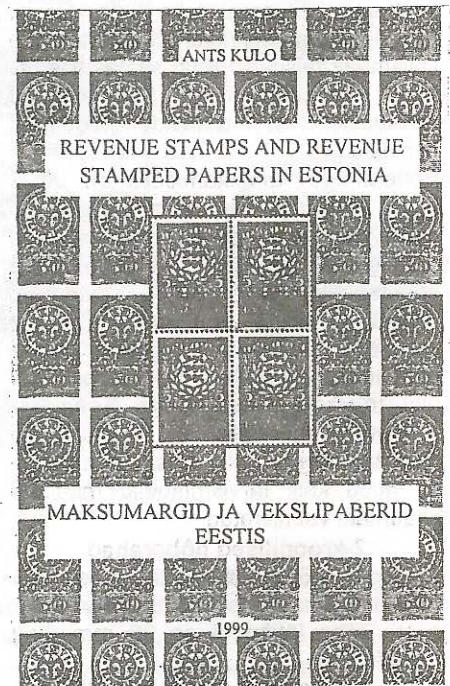
Eesti Filatelistide Liit
Rahvusvaheline Eesti Filatelistide Selts
ESTONIA

Mälestam

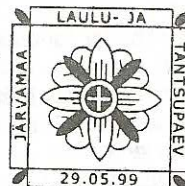
Linda Valdaru

Aivar Kuuskvere

Ilmus maksumarkide kataloog

Ilmus trükist Ants Kulo koostatud kataloog "MAKSUMARGID ja VEKSLIPABERID EESTIS". Kataloog on ingliskeelne, varustatud piltidega ja turuhindadega US dollarites. Nii maksumarkide kui ka vekslipaberite sissejuhatav - selgitav osa on antud ka eesti keeles. Kataloog on väga põhjalik, hästi koostatud ja meeldivas köites. Kataloogi saab tellida Ants Kulo'lt Pojengi tee 27 11913 Tallinn, hind on 150 EEK. G.K

Järvamaa Laulu- ja Tantsupäev.
Punane, kujundas Triin Prints

ELVA FILATELISTIDE SELTSI INFOLEHT ✪ KOOSTAS GUNNAR KIRS ✪ VALGA mnt. 1A 61504 EESTI

Telefon (27) 456 659. Eesti ja inglise keele korrektor Urve Kriit

Hind 8.-Kr